

RELACION SHPJEGUES

PËR PROJEKTVENDIMIN E KËSHILLIT TË MINISTRAVE

“PËR RREGULLAT DHE PROCEDURAT E MONITORIMIT TË SITUATËS SË FËMIJËS TË VENDOSUR NË KUJDES ALTERNATIV NË FAMILJE, SI DHE PËR ORGANIZIMIN DHE ZBATIMIN E MONITORIMIT DHE INSPEKTIMIT TË SHËRBIMIT”

I. QËLLIMI I PROJEKTAKTIT DHE OBJEKTIVAT QË SYNOHEN TË ARRIHEN

Monitorimi dhe inspektimi i shërbimit të kujdesit alternativ në familje përbëjnë dy mekanizma thelbësorë të garantimit të cilësisë, ligjshmërisë dhe interesit më të lartë të fëmijës në sistemin e mbrojtjes së fëmijëve. Përmes këtyre mekanizmave, shteti siguron që fëmija i vendosur në kujdes alternativ në familje të jetojë në kushte të sigurta dhe të përshtatshme, që familja kujdestare dhe ofruesit e shërbimit të zbatojnë standardet dhe planet individuale, dhe që problematikat dhe rreziqet të identifikohen e të adresohen në kohë. Ligji nr. 92/2025 “Për kujdesin alternativ në familje në Republikën e Shqipërisë” ka ngarkuar Këshillin e Ministrave me detyrimin e miratimit të rregullave dhe procedurave për këto dy funksione.

Projektvendimi ka si qëllim përcaktimin e rregullave dhe procedurave për monitorimin e situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit. Projektakti përcakton përgjegjësitë e strukturave vendore dhe qendrore, mënyrën e koordinimit ndërinstytucional, dokumentimin, raportimin, klasifikimin e nivelit të riskut, masat korrigjuese, trajtimin e situatave emergjente dhe përdorimin e instrumenteve standarde të monitorimit dhe inspektimit. Projektvendimi propozohet në bazë dhe për zbatim të nenit 24, pika 7, dhe nenit 25, pika 4, të ligjit nr. 92/2025.

Krijimi i një kuadri të unifikuar për monitorimin dhe inspektimin është thelbësor për kalimin nga praktika të fragmentuara, jo të standardizuara dhe shpesh joperiodike, drejt një sistemi të vazhdueshëm dhe të bazuar në risk, që ndjek fëmijën nga momenti i vendosjes deri në përfundimin e masës ose riintegrimin e tij.

Nëpërmjet këtij projektvendimi synohet:

- garantimi i sigurisë, mirëqenies dhe zhvillimit të fëmijës gjatë gjithë periudhës së vendosjes në kujdes alternativ në familje, përmes monitorimit periodik dhe të menjëhershëm të situatës së tij, me dëgjim të mendimit të tij dhe respektim të dinjitetit e të drejtave të tij;
- vendosja e një kornize të qartë dhe gjithëpërfshirëse të përgjegjësive institucionale për monitorimin dhe inspektimin në tre nivele, vendor, rajonal dhe qendror, dhe ndarja e roleve ndërmjet Punonjësit/Njesisë për Mbrojtjen e Fëmijës, Njesisë së Vlerësimit të Nevojave dhe Referimit, strukturës përgjegjëse për shërbimet sociale në bashki,

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

Shërbimit Social Shtetëror, strukturës inspektuese dhe ministrisë përgjegjëse për çështjet sociale;

- përcaktimi i periodicitetit të detyrueshëm të monitorimit (jo më pak se 2 herë në muaj gjatë 3 muajve të parë dhe jo më pak se 1 herë në muaj më pas), si dhe i rregullit të rishikimit të përgjithshëm të situatës (brenda 6 javëve nga vendosja dhe më pas çdo 3 muaj);
- rregullimi i organizimit dhe zhvillimit të inspektimit përmes planit vjetor të inspektimit, llojeve të ndryshme të inspektimit (i planifikuar, i paplanifikuar, tematik, i jashtëzakonshëm), garancive procedurale për subjektet e inspektuara (e drejta për sqarime dhe kundërshtime brenda 5 ditëve pune nga njoftimi i projekt-raportit) dhe verifikimit pasues të zbatimit;
- garantimi i integritetit, paanshmërisë dhe transparencës së procesit përmes parashikimit të kufizimeve për konfliktin e interesit në monitorim, si dhe përmes detyrimit për dokumentim të plotë dhe gjurmueshmëri të të dhënave në dosjen e rastit dhe në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje;
- rregullimi i pjesëmarrjes së fëmijës në procesin e monitorimit, me detyrimin e dëgjimit dhe dokumentimit të mendimit të tij në çdo rast, në përputhje me moshën, pjekurinë dhe gjendjen e tij;
- krijimi i një mekanizmi për trajtimin e ankesave dhe sinjalizimeve që cenojnë sigurinë, mirëqenien ose të drejtat e fëmijës, me detyrimin e veprimit të menjëhershëm pa pritur përfundimin e procedurave të zakonshme.

II. VLERËSIMI I PROJEKTAKTIT NË RAPORT ME PROGRAMIN POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE, ME PROGRAMIN ANALITIK TË AKTEVE DHE DOKUMENTE TË TJERA POLITIKE

Ky projektvendim është parashikuar në Programin e Përgjithshëm Analitik të Projektakteve të Këshillit të Ministrave për vitin 2026, në kuadër të akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të Ligjit nr. 92/2025 “Për kujdesin alternativ në familje në Republikën e Shqipërisë”.

Projektvendimi propozohet në funksion të zbatimit të drejtpërdrejtë të Ligjit nr. 92/2025, konkretisht në zbatim të nenit 24, pika 7, që ngarkon Këshillin e Ministrave me detyrimin e miratimit të rregullave për monitorimin e situatës së fëmijës, dhe të nenit 25, pika 4, që ngarkon Këshillin e Ministrave me detyrimin e miratimit të rregullave për organizimin dhe zbatimin e inspektimit të shërbimit. Akti bashkon në një instrument të vetëm rregullues të dyja funksionet, duke krijuar koherencë sistemike dhe duke shmangur fragmentimin rregullator.

Projektvendimi mbështet zbatimin e prioriteteve të Programit të Qeverisë në fushën e mbrojtjes sociale dhe të drejtave të fëmijës, veçanërisht në drejtim të dezinstitutionalizimit gradual, zhvillimit të kujdesit alternativ në familje si formë e parapëlqyer dhe forcimit të mekanizmave të cilësisë dhe llogaridhënies në sistemin e mbrojtjes së fëmijës. Akti është i harmonizuar me:

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

- angazhimet e Republikës së Shqipërisë në kuadër të instrumenteve ndërkombëtare të ratifikuara, përfshirë Konventën e OKB-së për të Drejtat e Fëmijës (KDF), Konventën Europiane për Ushtrimin e të Drejtave të Fëmijës të Këshillit të Evropës, dhe Udhëzimet e OKB-së për Kujdesin Alternativ ndaj Fëmijëve (Rezoluta A/RES/64/142, 2009), të cilat vendosin monitorimin sistematik dhe inspektimin si garanci themelore për fëmijët në kujdes alternativ;
- detyrimet e procesit të integritetit evropian, veçanërisht në kuadër të Kapitullit 19 të acquis-it për Politikën Sociale dhe Punësimin dhe Kapitullit 23 për Gjyqësorin dhe të Drejtat Themelore;
- Strategjinë Kombëtare për Mbrojtjen Sociale 2024–2030, miratuar me VKM Nr. 152, datë 13.3.2024, që vendos cilësinë e shërbimeve dhe llogaridhënien si shtylla të reformës së shërbimeve sociale;
- Agjendën Kombëtare për Mbrojtjen e të Drejtave të Fëmijës 2021–2026, miratuar me VKM Nr. 659, datë 3.11.2021, që parashikon konsolidimin e mekanizmave të monitorimit dhe inspektimit në fushën e mbrojtjes së fëmijës;

III. ARGUMENTIMI I PROJEKTAKTIT LIDHUR ME PËRPARËSITË, PROBLEMATIKAT, EFEKTET E PRITSHME

Miratimi i projektvendimit është i nevojshëm për të garantuar që çdo fëmijë i vendosur në kujdes alternativ në familje të mbetet nën mbikëqyrjen e vazhdueshme të strukturave përgjegjëse dhe që çdo familje kujdestare t'i nënshtrohet kontrollit periodik mbi përmbushjen e standardeve dhe detyrimeve ligjore. Aktualisht, mungesa e një kuadri të unifikuar rregullator për monitorimin dhe inspektimin krijon praktika të ndryshme nga njëra bashki në tjetrën, pasiguri për strukturat përgjegjëse, mundësi të kufizuara për identifikimin në kohë të rreziqeve ose mangësive, si dhe vështirësi në sigurimin e llogaridhënies dhe transparencës. Për këtë qëllim, projektvendimi përcakton përbërësit kryesorë rregullatorë, duke përfshirë:

- një arkitekturë institucionale të qartë me ndarje të përgjegjësive ndërmjet niveleve vendore, rajonale dhe qendrore, që siguron mbulim të plotë dhe shmangien e mbivendosjes së kompetencave;
- instrumente standarde të detyrueshme (katër shtojca) që garantojnë uniformitet të praktikave dhe krahasueshmëri të të dhënave nëpër bashki dhe vite të ndryshme;
- periodicitet konkret të monitorimit, me afate të dyfishta (vizita 2 herë në muaj në 3 muajt e parë, 1 herë në muaj më pas) dhe rishikim të përgjithshëm të situatës çdo 3 muaj, që siguron një ritëm të vazhdueshëm të ndjekjes;
- klasifikim të strukturuar të riskut në katër nivele dhe masa të diferencuara sipas nivelit, që mundëson alokimin proporcional të burimeve dhe ndërhyrjet e përshtatura;

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

- shkallë të hollësishme të vlerësimit të përmbushjes së standardeve, e shoqëruar me përqindje, që mundëson krahasueshmërinë mes ofruesve dhe identifikimin e tendencave të zhvillimit ose përkeqësimit;
- katër kategori të masave korrigjuese (urgjente, afatshkurtra, të zakonshme dhe strukturore) me afate konkrete (24–48 orë, 15 ditë, 30 ditë, 60–90 ditë), që sigurojnë reagim proporcional me natyrën e problematikës;
- mekanizmin e rimonitorimit dhe eskalimit, që garanton ndjekjen e zbatimit të masave korrigjuese dhe ndërhyrjen e niveleve të larta institucionale kur është e nevojshme;
- garanci procedurale për subjektet e inspektuara, përfshirë të drejtën për të paraqitur sqarime ose kundërshtime brenda 5 ditëve pune nga njoftimi i projekt-raportit;
- dispozita të posaçme për trajtimin e situatave emergjente, ankesave dhe sinjalizimeve që cenojnë sigurinë e fëmijës, me veprim të menjëhershëm pa pritur procedurat e zakonshme.

Efektet e pritshme nga miratimi i projektvendimit janë pozitive dhe substanciale, pasi krijohet një kuadër rregullator që mundëson:

- garantimin e mbrojtjes së vazhdueshme të çdo fëmije të vendosur në kujdes alternativ në familje, përmes monitorimit periodik dhe të menjëhershëm sipas nivelit të riskut;
- identifikimin në kohë të rreziqeve dhe mangësive, përpara se këto të çojnë në cenim të sigurisë, mirëqenies ose zhvillimit të fëmijës;
- rritjen e cilësisë së shërbimit të kujdesit alternativ në familje përmes inspektimit sistematik dhe masave korrigjuese të zbatueshme;
- forcimin e transparencës, llogaridhënies dhe gjurmueshmërisë institucionale, përmes dokumentimit të plotë të çdo veprimi në dosjen e rastit dhe në Regjistrin Elektronik;
- respektimin e të drejtave të fëmijës, përfshirë të drejtën për t'u dëgjuar dhe për të marrë pjesë në vendimet që e prekin;
- standardizimin e praktikave në nivel kombëtar dhe krahasueshmërinë e të dhënave për qëllime monitorimi, planifikimi dhe politikëbërjeje;
- forcimin e bashkëpunimit ndërinstitucional dhe shkëmbimit të informacionit në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale;
- kontributin në procesin e dezinstitutionalizimit, përmes garantimit të cilësisë së kujdesit alternativ në familje si zgjidhje e qëndrueshme dhe e besueshme.

IV. VLERËSIMI I LIGJSHMËRISË, KUSHTETUTSHMËRISË DHE HARMONIZIMI ME LEGJISLACIONIN NË FUQI VENDAS E NDËRKOMBËTAR

Projektvendimi është hartuar në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe të nenit 24, pika 7, dhe nenit 25, pika 4, të Ligjit nr. 92/2025 “Për kujdesin alternativ në familje në Republikën e Shqipërisë”. Projektakti është në përputhje të plotë me

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

parimet kushtetuese të mbrojtjes së veçantë të fëmijëve (neni 54 i Kushtetutës), të barazisë dhe mosdiskriminimit (neni 18), të dinjitetit njerëzor dhe të jetës private (neni 35), dhe synon zbatimin e parimit themelor të interesit më të lartë të fëmijës të sanksionuar në Konventën e OKB-së për të Drejtat e Fëmijës.

Projektvendimi është gjithashtu në harmoni me legjislacionin e brendshëm përkatës, përfshirë:

- Ligjin nr. 92/2025 “Për kujdesin alternativ në familje në Republikën e Shqipërisë”;
- Ligjin nr. 18/2017 “Për të drejtat dhe mbrojtjen e fëmijës”, të ndryshuar;
- Ligjin nr. 121/2016 “Për shërbimet e kujdesit shoqëror në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;
- Ligjin nr. 99/2024 “Për inspektimin në Republikën e Shqipërisë”;
- Ligjin nr. 44/2015 “Kodi i Procedurave Administrative i Republikës së Shqipërisë”;
- Ligjin nr. 124/2024 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, të korrigjuar;
- Ligjin nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”, të ndryshuar;
- Ligjin nr. 139/2015 “Për vetëqeverisjen vendore”, të ndryshuar;
- Ligjin nr. 9131/2003 “Për rregullat e etikës në administratën publike” dhe legjislacionin për konfliktin e interesit;
- Ligjin nr. 9000/2003 “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave”.

Në planin ndërkombëtar, projektvendimi mbështet zbatimin e Konventës së OKB-së për të Drejtat e Fëmijës (KDF), ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me Ligjin nr. 7531/1991, veçanërisht nenet 3 (interesi më i lartë), 12 (dëgjimi i fëmijës), 19 (mbrojtja nga dhuna), 20 (kujdesi alternativ) dhe 25 (rishikimi periodik i vendosjes); Konventës Europiane për Ushtrimin e të Drejtave të Fëmijës (Strasburg, 1996); Udhëzimeve të OKB-së për Kujdesin Alternativ ndaj Fëmijëve (Rezoluta A/RES/64/142, 2009), të cilat parashikojnë mbikëqyrjen dhe rishikimin sistematik të vendosjes në kujdes alternativ; Rekomandimit Rec(2005)5 të Komitetit të Ministrave të Këshillit të Europës “Për të drejtat e fëmijëve që jetojnë në institucione të kujdesit rezidencial”; Strategjisë së Këshillit të Europës për të Drejtat e Fëmijës 2022–2027; si dhe Objektivave të Zhvillimit të Qëndrueshëm 2030 të OKB-së, veçanërisht Objektivit 16.2 për ndalimin e abuzimit, shfrytëzimit dhe dhunës ndaj fëmijëve.

V. VLERËSIMI I SHKALLËS SË PËRAFRIMIT ME ACQUIS COMMUNAUTAIRE

Projektvendimi në vetvete nuk synon përafrim të drejtpërdrejtë me një akt specifik të acquis-it të Bashkimit Europian, por kontribuon në mënyrë substanciale në forcimin e standardeve të mbrojtjes së fëmijëve dhe të cilësisë së shërbimeve sociale në Republikën e Shqipërisë. Monitorimi dhe inspektimi sistematik i shërbimeve të kujdesit alternativ përbëjnë standarde të konsoliduara në praktikën e shumicës së vendeve anëtare të BE-së dhe njihen si garanci themelore për mbrojtjen e fëmijëve nga abuzimi institucional dhe vendosjet jo të përshtatshme.

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

Përkatësisht, projektvendimi kontribuon në zbatimin e:

- Strategjisë së BE-së për të Drejtat e Fëmijës (2021–2024) dhe vazhdimësisë së saj, që vendos monitorimin e cilësisë së kujdesit alternativ dhe parandalimin e dhunës ndaj fëmijëve si prioritet horizontale;
- Strategjisë së Këshillit të Evropës për të Drejtat e Fëmijës (2022–2027), e cila promovon mekanizma të pavarur monitorimi për fëmijët në kujdes alternativ;
- Garancisë Evropiane për Fëmijët (Council Recommendation (EU) 2021/1004), që përcakton standardet e cilësisë për shërbimet ndaj fëmijëve vulnerabël;
- Shtyllat Evropiane të të Drejtave Sociale, e cila promovon ofrimin e shërbimeve cilësore dhe të aksesueshme për fëmijët;
- Rregullores së Përgjithshme për Mbrojtjen e të Dhënave (GDPR) të BE-së 2016/679, veçanërisht në lidhje me trajtimin e të dhënave personale të fëmijëve gjatë monitorimit dhe inspektimit, dhe me parimin e privacy by design;
- Direktivës 2011/93/BE për luftimin e abuzimit dhe shfrytëzimit seksual të fëmijëve, që kërkon mekanizma efektive monitorimi dhe raportimi;
- Kapitullit 19 të acquis-it për Politikën Sociale dhe Punësimin, veçanërisht në pjesën që ka të bëjë me shërbimet sociale dhe mbrojtjen e të miturve;
- Kapitullit 23 të acquis-it për Gjyqësorin dhe të Drejtat Themelore, në pjesën që mbulon mbrojtjen e të drejtave të fëmijës;

Vlen të theksohet se ndërtimi i një sistemi të strukturuar të monitorimit dhe inspektimit të shërbimeve të kujdesit alternativ në familje, me bazë në klasifikimin e riskut dhe me masa korrigjuese të diferencuara, përbën një praktikë të konsoliduar evropiane, dhe Republika e Shqipërisë përmes këtij projektvendimi përparon dukshëm drejt arritjes së këtij standardi.

VI. PËRMBLEDHJE SHPJEGUESE E PËRMBAJTJES SË PROJEKTAKTIT

Projektvendimi përcakton rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe të organizimit dhe zbatimit të monitorimit dhe inspektimit të shërbimit, dhe është strukturuar në gjashtë krerë me gjithsej njëzet e nëntë nene.

Kreu I, Dispozita të Përgjithshme

Neni 1 – Objekti

Përcakton objektin e vendimit, i cili konsiston në rregullimin e procedurave për monitorimin e situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin e monitorimit dhe inspektimit të zbatimit të standardeve dhe procedurave përkatëse. Neni përcakton gjithashtu përgjegjësitë e strukturave vendore dhe qendrore, koordinimin ndërinstytucional, dokumentimin, raportimin dhe përdorimin e instrumenteve standarde.

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

Neni 2 – Qëllimi

Parashikon se qëllimi i vendimit është garantimi i interesit më të lartë të fëmijës, sigurisë, mirëqenies dhe zhvillimit të tij gjatë vendosjes në kujdes alternativ në familje. Gjithashtu, monitorimi dhe inspektimi synojnë identifikimin në kohë të nevojave, rreziqeve, mangësive ose shkeljeve, si dhe marrjen e masave mbështetëse e korrigjuese.

Neni 3 – Parimet e monitorimit dhe inspektimit

Përcakton parimet bazë mbi të cilat zhvillohen monitorimi dhe inspektimi, përfshirë interesin më të lartë të fëmijës, respektimin e dinjitetit dhe të drejtave të tij, dëgjimin e fëmijës, vlerësimin mbi bazë evidence, proporcionalitetin, transparencën, konfidencialitetin dhe bashkëpunimin ndërinstitucional.

Neni 4 – Instrumentet standarde

Rregullon përdorimin e instrumenteve standarde për monitorimin dhe inspektimin e kujdesit alternativ në familje. Neni parashikon formularët për monitorimin e situatës së fëmijës dhe familjes kujdestare, monitorimin e ofruesit të shërbimit, raportin e inspektimit, si dhe planin e masave korrigjuese.

Kreu II, organizimi dhe zbatimi i monitorimit; Strukturat përgjegjëse dhe koordinimi

Neni 5 – Nivelet e monitorimit

Përcakton se monitorimi realizohet në nivel vendor, rajonal dhe qendror. Në nivel vendor përfshihen strukturat e mbrojtjes së fëmijës dhe shërbimeve sociale në bashki; në nivel rajonal dhe qendror përfshihet Shërbimi Social Shtetëror; ndërsa ministria përgjegjëse ushtron rol drejtues, mbikëqyrës dhe politikëbërës.

Neni 6 – Përgjegjësitë e strukturave vendore

Përcakton detyrat e Punonjësit/Njesisë për Mbrojtjen e Fëmijës, Njesisë së Vlerësimit të Nevojave dhe Referimit dhe strukturës përgjegjëse për shërbimet sociale në bashki. Këto struktura kryejnë monitorimin e drejtpërdrejtë të fëmijës, vlerësojnë ecurinë e rastit, dokumentojnë gjetjet, propozojnë masa dhe koordinojnë bashkëpunimin vendor.

Neni 7 – Përgjegjësitë e Shërbimit Social Shtetëror

Parashikon përgjegjësitë e Shërbimit Social Shtetëror dhe drejtorive rajonale për monitorimin e zbatimit të standardeve të shërbimit. Monitorimi realizohet përmes vizitave periodike, analizës së të dhënave, shqyrtimit të raporteve vendore dhe verifikimeve të bazuara në risk.

Neni 8 – Përgjegjësitë e ofruesit të shërbimit të kujdestarisë familjare

Përcakton detyrimet e familjeve kujdestare për mbajtjen e dokumentacionit, raportimin mujor pranë strukturës përgjegjëse vendore dhe njoftimin e menjëhershëm të çdo rasti që mund të

cenojë sigurinë, mirëqenien ose zhvillimin e fëmijës. Familjet kujdestare duhet të bashkëpunojnë me strukturat monitoruese dhe inspektuese.

Neni 9 – Koordinimi ndërinstitucional

Rregullon bashkëpunimin ndërmjet strukturave përgjegjëse për shkëmbimin e informacionit, harmonizimin e praktikave dhe ndjekjen e masave. Koordinimi ndërmjet Agjencisë Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijëve, Shërbimit Social Shtetëror, bashkive dhe strukturave të mbrojtjes së fëmijës synon përmirësimin e shërbimit dhe identifikimin e problematikave sistematike.

Kreu III, Monitorimi i situatës së fëmijës, familjes kujdestare

Neni 10 – Monitorimi

Parashikon që për çdo fëmijë të vendosur në kujdes alternativ në familje hartohet plani individual i kujdesit, pjesë e të cilit është edhe plani individual i monitorimit. Ky plan përcakton objektivat, nevojat prioritare, elementet që do të vlerësohen, periodicitetin e vizitave, përgjegjësit dhe masat që ndërmerren në rast risku.

Neni 11 – Periodiciteti i monitorimit

Përcakton shpeshtësinë e monitorimit të situatës së fëmijës. Gjatë tre muajve të parë monitorimi kryhet jo më pak se një herë në dy javë, ndërsa më pas jo më pak se një herë në muaj. Monitorimi kryhet menjëherë kur ka rrethana që mund të cenojnë sigurinë ose mirëqenien e fëmijës.

Neni 12 – Metodologjia e monitorimit

Parashikon mënyrat e realizimit të monitorimit, përfshirë vizitat në familjen kujdestare, takimet me fëmijën, familjen kujdestare, familjen biologjike dhe institucionet e përfshira. Monitorimi mund të jetë i njoftuar ose i panjoftuar dhe duhet të dokumentohet në mënyrë të plotë, të saktë dhe të verifikueshme.

Neni 13 – Elementet e monitorimit të situatës së fëmijës

Përcakton elementet që vlerësohen gjatë monitorimit, si siguria fizike dhe emocionale, marrëdhënia me familjen kujdestare, gjendja shëndetësore dhe psikologjike, vijimësia në arsim, respektimi i të drejtave të fëmijës, ruajtja e marrëdhënieve me familjen biologjike, zbatimi i planit individual, evidentimi i riskut dhe marrja në konsideratë e mendimit të fëmijës.

Neni 14 – Pjesëmarrja e fëmijës

Garanton të drejtën e fëmijës për t'u informuar dhe dëgjuar gjatë procesit të monitorimit, në përputhje me moshën, pjekurinë dhe nivelin e zhvillimit. Mendimi i fëmijës merret në konsideratë dhe dokumentohet, ndërsa pamundësia për pjesëmarrje nuk pengon zhvillimin e monitorimit.

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave "Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit"

Neni 15 – Monitorimi i familjes kujdestare

Parashikon monitorimin periodik të familjes kujdestare për të vlerësuar aftësinë, qëndrueshmërinë dhe përshtatshmërinë e saj për të përmbushur nevojat e fëmijës. Në rast vështirësish, strukturat përgjegjëse përcaktojnë masa mbështetëse, ndërsa në raste më të rënda mund të propozohet rishikimi i vendosjes.

Neni 16 – Dokumentimi dhe raportimi i monitorimit

Rregullon dokumentimin e çdo veprimi monitorues në formularët përkatës. Dokumentacioni duhet të përfshijë të dhëna mbi datën, vendin, personat e përfshirë, burimet e informacionit, gjetjet, nivelin e riskut, masat e propozuara, afatet dhe përgjegjësit. Të dhënat regjistrohen në dosjen e rastit dhe, kur është funksional, në Regjistrin Elektronik për Kujdesin Alternativ në Familje.

Kreu IV, Klasifikimi i riskut dhe masat korrigjuese

Neni 17 – Klasifikimi i nivelit të riskut

Përcakton klasifikimin e riskut në katër nivele: i ulët, i mesëm, i lartë dhe i menjëhershëm/emergjent. Klasifikimi shërben për përcaktimin e shpeshtësisë së monitorimit, llojit të ndërhyrjes dhe masave mbrojtëse ose korrigjuese që duhet të ndërmerren.

Neni 18 – Masat sipas nivelit të riskut

Parashikon masat që ndërmerren në varësi të nivelit të riskut. Për risk të ulët zbatohet monitorimi i zakonshëm; për risk të mesëm intensifikohet monitorimi dhe rishikohet plani individual; për risk të lartë thirret shqyrtimi i rastit dhe përditësohet plani i masave; ndërsa për risk emergjent ndërhyhet menjëherë për garantimin e sigurisë së fëmijës.

Neni 19 – Shkalla e vlerësimit të përmbushjes së standardeve

Përcakton mënyrën e vlerësimit të përmbushjes së standardeve gjatë monitorimit ose inspektimit. Standardet vlerësohen sipas shkallëve: nuk përmbushet, përmbushet pjesërisht, përmbushet mjaftueshëm, përmbushet kryesisht ose përmbushet plotësisht. Për rastet kur standardet nuk përmbushen në nivel të mjaftueshëm, përcaktohen masa korrigjuese.

Neni 20 – Masat korrigjuese

Rregullon përcaktimin e masave korrigjuese për problematikat, mangësitë ose shkeljet e konstatuara gjatë monitorimit. Masat ndahen në urgjente, afatshkurtra, të zakonshme dhe strukturore, me afate të ndryshme zbatimi në varësi të natyrës së problematikës.

Neni 21 – Monitorimi i përsëritur dhe referimi në organe më të larta

Parashikon verifikimin e zbatimit të masave korrigjuese përmes monitorimit të përsëritur, shqyrtimit të dokumentacionit ose vizitave në terren. Në rast moszbatimi të masave, çështja

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

referohet pranë strukturës përgjegjëse më të lartë për vlerësim të mëtejshëm, inspektim të paplanifikuar ose marrje masash administrative.

Kreu v, Organizimi dhe zbatimi i inspektimit

Neni 22 – Objekti i inspektimit

Përcakton objektin e inspektimit, i cili lidhet me verifikimin e përputhshmërisë së shërbimit të kujdesit alternativ në familje me kërkesat ligjore, standardet e miratuara, kushtet e certifikimit dhe detyrimet ligjore. Inspektimi fokusohet te mirëqenia, siguria dhe zhvillimi i fëmijës.

Neni 23 – Struktura përgjegjëse inspektuese

Përcakton se inspektimi kryhet nga struktura inspektuese përgjegjëse për shërbimet sociale, në përputhje me legjislacionin për inspektimin dhe kujdesin alternativ në familje. Neni parashikon edhe shmangien e konfliktit të interesit dhe garantimin e paanshmërisë së procesit.

Neni 24 – Procedura e inspektimit

Rregullon format e inspektimit, të cilat mund të jenë të planifikuara, të paplanifikuara, tematike ose të jashtëzakonshme. Inspektimi bazohet në analizën e riskut, të dhënat nga monitorimi, ankesat dhe sinjalizimet. Në përfundim hartohet raporti i inspektimit, ku pasqyrohen gjetjet, rekomandimet, masat dhe afatet për zbatimin e tyre.

Kreu vi, Dispozita të fundit

Neni 25 – Shkëmbimi i informacionit

Përcakton se shkëmbimi i informacionit kryhet vetëm për qëllimet e parashikuara nga vendimi dhe legjislacioni në fuqi, nëpërmjet kanaleve zyrtare. Strukturat përgjegjëse duhet të sigurojnë që informacioni të jetë i nevojshëm, proporcional, i saktë dhe i mbrojtur nga akseset e paautorizuara.

Neni 26 – Raportimi periodik dhe analiza

Parashikon detyrimin e strukturave vendore për përgatitjen e raporteve periodike mbi monitorimin e fëmijëve, familjeve kujdestare dhe ofruesve të shërbimit. Shërbimi Social Shtetëror përgatit raporte të konsoliduara tremujore dhe gjashtëmujore, ndërsa ministria i përdor këto raporte për planifikimin e politikave, buxhetimin, përmirësimin e standardeve dhe forcimin e kapaciteteve.

Neni 27 – Trajtimi i ankesave dhe sinjalizimeve

Rregullon trajtimin e ankesave, sinjalizimeve ose informacioneve që lidhen me cenimin e sigurisë, mirëqenies, zhvillimit ose të drejtave të fëmijës. Këto raste dokumentohen dhe referohen menjëherë pranë strukturave kompetente, pa pezulluar marrjen e masave të menjëhershme mbrojtëse kur fëmija ndodhet në rrezik.

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

Neni 28 – Ngarkimi për zbatim

Përcakton institucionet dhe strukturat që ngarkohen me zbatimin e vendimit, përfshirë ministrinë përgjegjëse për çështjet sociale, Shërbimin Social Shtetëror, Agjencinë Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, njësitë e vetëqeverisjes vendore, strukturat e mbrojtjes së fëmijës, strukturat inspektuese, organizatat e shoqërisë civile dhe aktorë të tjerë mbështetës.

Neni 29 – Hyrja në fuqi

Parashikon se vendimi hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

VII. INSTITUCIONET DHE ORGANET QË NGARKOHEN PËR ZBATIMIN E AKTIT

Për zbatimin e këtij vendimi ngarkohen ministria përgjegjëse për çështjet sociale, Shërbimi Social Shtetëror, Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës, njësitë e vetëqeverisjes vendore, strukturat përgjegjëse të mbrojtjes së fëmijës, strukturat inspektuese dhe organizatave të shoqërisë civile, mbështetës të shërbimit të kujdesit alternativ në familje, sipas përgjegjësi, si më poshtë vijon:

- Ministria përgjegjëse për çështjet sociale, për drejtimin politik, metodologjik dhe mbikëqyrës të sistemit, miratimin e udhëzimeve dhe standardeve, dhe përdorimin e raporteve të konsoliduara për planifikimin e politikave dhe buxhetimin;
- Shërbimi Social Shtetëror dhe drejtoritë e tij rajonale, për monitorimin e zbatimit të standardeve në nivel rajonal dhe qendror, kryerjen e vizitave monitoruese periodike, mbështetjen metodologjike të strukturave vendore, evidentimin e problematikave sistemike dhe hartimin e raporteve tremujore dhe gjashtëmujore;
- Agjencia Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës (ASHDMF), për koordinimin ndërinstitutional, analizën e të dhënave, identifikimin e problematikave sistemike dhe mbështetjen e zhvillimit të shërbimit;
- Njësitë e vetëqeverisjes vendore (bashkitë), përmes strukturës përgjegjëse për shërbimet sociale, Punonjësit/Njësistë për Mbrojtjen e Fëmijës dhe Njësistë së Vlerësimit të Nevojave dhe Referimit, për kryerjen e monitorimit të drejtpërdrejtë në nivel vendor, organizimin institucional, dokumentimin, ndjekjen e masave korrigjuese dhe raportimin periodik;
- Struktura inspektuese përgjegjëse për shërbimet sociale, për hartimin e planit vjetor të inspektimit, kryerjen e inspektimeve të planifikuara, të paplanifikuara, tematike dhe të jashtëzakonshme, hartimin e raporteve dhe akteve përfundimtare të inspektimit dhe verifikimin pasues të zbatimit të masave;
- Familjet që ofrojnë shërbimin e kujdesit alternativ në familje, si subjekte kryesore të monitorimit, me detyrimin për mbajtjen e dokumentacionit, raportimin periodik,

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”

njoftimin e menjëhershëm të rrethanave të rrezikut dhe bashkëpunimin me strukturat monitoruese dhe inspektuese;

- Organizatat e shoqërisë civile, për bashkëpunimin me strukturat përgjegjëse, raportimin dhe vendosjen në dispozicion të informacionit dhe dokumentacionit të nevojshëm për monitorimin;

VIII. PERSONAT DHE INSTITUCIONET QË KANË KONTRIBUAR NË HARTIMIN E PROJEKTAKTIT

Projektvendimi është përgatitur nga drejtoria përgjegjëse për politikën e kujdesit shoqëror në ministrinë përgjegjëse për çështjet sociale, në bashkëpunim me Shërbimin Social Shtetëror, Agjencinë Shtetërore për të Drejtat dhe Mbrojtjen e Fëmijës (ASHDMF) dhe strukturat inspektuese përgjegjëse, në kuadër të zbatimit të Ligjit nr. 92/2025 “Për kujdesin alternativ në familje në Republikën e Shqipërisë”.

Ky projektvendim dërgohet për mendim institucioneve të mëposhtme: Ministrisë së Drejtësisë, Ministrisë së Financave, Ministrisë së Ekonomisë dhe Inovacionit, Ministrinë të Shtetit për Pushtetin Vendor, Ministrinë të Shtetit dhe Kryenegociatorit, Agjencisë për Mbështetjen e Vetëqeverisjes Vendore dhe Agjencisë për Mbështetjen e Shoqërisë Civile.

IX. RAPORTI I VLERËSIMIT TË TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE BUXHETORE

Projektvendimi i propozuar nuk sjell efekte financiare shtesë në buxhetin e shtetit.

PROPOZUESI

MINISTRI I SHËNDETËSISË DHE MIRËQENIES SOCIALE

EVIS SALA

Relacion shpjegues për projektvendimin e Këshillit të Ministrave “Për rregullat dhe procedurat e monitorimit të situatës së fëmijës të vendosur në kujdes alternativ në familje, si dhe për organizimin dhe zbatimin e monitorimit dhe inspektimit të shërbimit”